

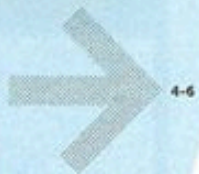
cult.

DeMorgen. DINSDAG 28/10/2014

'Komt dat zien,
een

MAROKKAAN

op een fiets!'

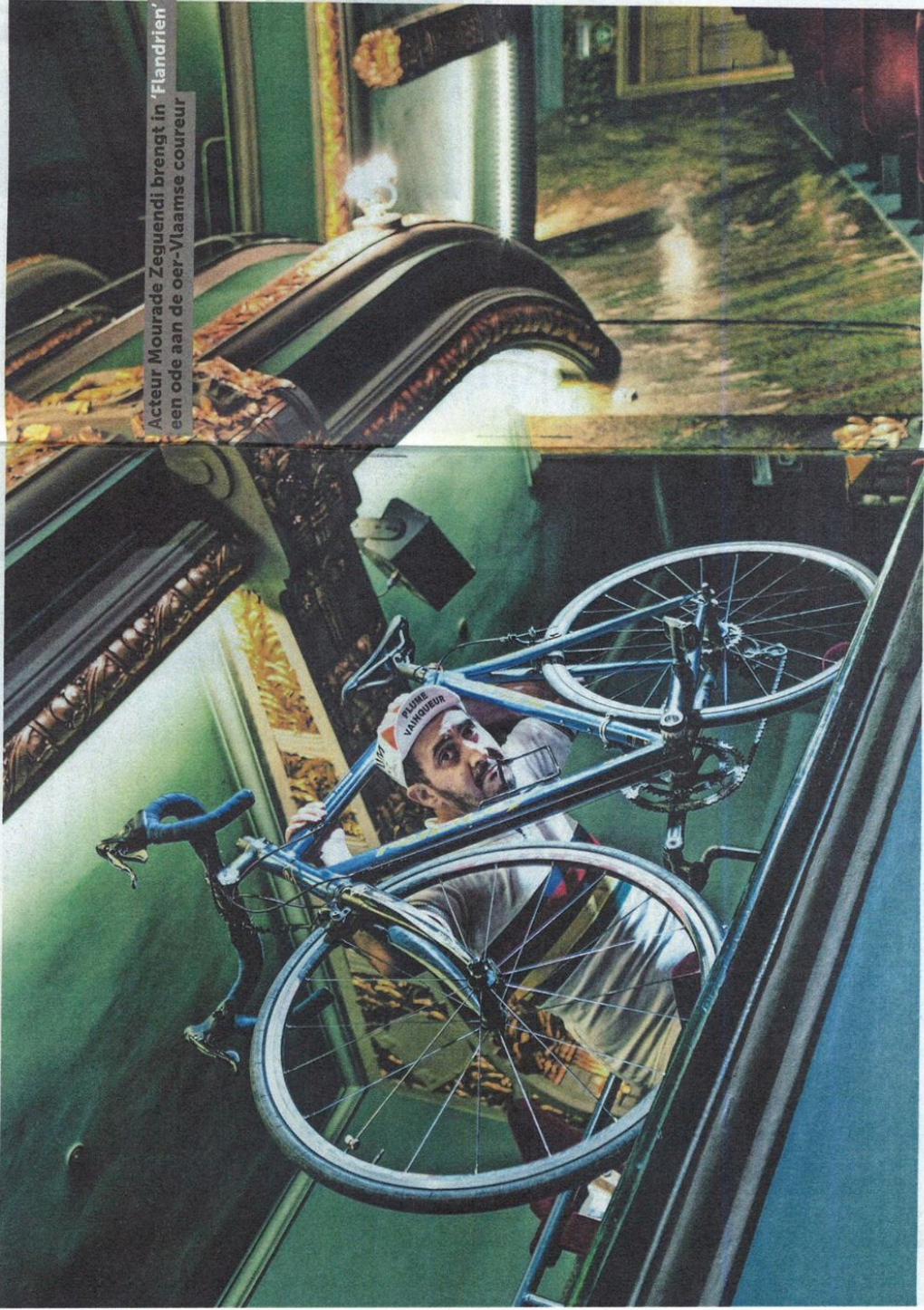

DE
FLANDRIEN
IN

MOURADE ZEGUENDI

Een Flandrien, dat is de Vlaamse Spiderman'

Acteur Mourade Zegundi brengt in 'Flandrien' een ode aan de oer-Vlaamse coureur

Fiets. Dat hij een volbloed artiest is, Brusselaar Mourade Zegundi (34). En dat iedereen dat weten mag. 'Ik wil niet langer 'de Marokkaan' zijn, alsof ik alleen een crimineel kan spelen.' Dus trekt Zegundi nu in Flandrien als coureur door Vlaanderen: 'Een Marokkaan op een koersfiets. Komt dat zien, komt dat zien!'

MATTHIAS DECLERCO

Hij weet niet wat dat is, een gouden. En een grote plateau, daar kunnen veel glazen op, toch? Mourade Zegundi komt de Gentse Voorruit binnengevaald, schuift zijn zwarte zonnebril tot het puntje van de neus, buigt dan z'n hoofd licht voorover en kijkt ten slotte diep in de ogen: 'Gast, vraag mij niks over koers, hé. En haak mij hier niet vast in die klikpedalen *(wijst naar de blauwe koersfiets in de logs)* of ik donder naar beneden. *Puuuttain.*'

Hij lecht, en wacht niet op vragen. 'Een theateerstuk over coureurs, man dieu, nooit gedacht dat dat er ooit van zou komen. Ik heb in mijn leven één wielervedstrijd live gezien. Ingeens langs een Vlaamse steenweg. Ik verwachtte

spektakel, hing uren op voorhand al aan een drangheiken en zag dan plots een bende onherkenbare kerels passeren. Dat duurde twee seconden. Zoef, en naar huis. Ja, echt spannend, dat wielrennen. Solt, drinken ze hier uit bidons. In de Voorruit?'

Mourade Zegundi heeft de morfologie en de uitstraling van een bokser. Gespierde taal, ledereen jekker en een blik als een vuistslag. Kom niet dichterbij. Toch staat hij volgende week niet in de ring, maar geeft hij de riempjes vast. Zijn Ronde van Vlaanderen start vrijdag in Oosterzele, en eindigt in februari in Brugge. Dat zijn veel rijstaartjes.

In Flandrien, de nieuwe theateervoorstelling van Action Zoo Human van de broertjes Zouzou en Chokri Ben Chikha, loodst een ex-prof (Wim Willeaert) Zegundi binnen bij een klein, continentaal ploegje. De renner stemt in met een transfer, op voorwaarde dat zijn oudere broer (Zouzou Ben Chikha) het team ook mag vervolgen. Tot ergernis van

de verzorger (Tom Vermeir). 'Vergis je niet', zegt Zegundi, 'Flandrien draait niet om sport, maar om het leven an sich. Noem het een eerbestaan aan die doornwrochte, plagensneuwle en immer noest stampende coureurs. Een Flandrien, dat is de Vlaamse Spiderman. Giet die man in een stripverhaal. Net dat oer-

'Er rijden geen Turken of Marokkanen in het peloton. Het land is gekleurd, maar de koers is wit'

Vlaamse fenomenen willen we nu aanpakken, niet afbreken. Met het vroegere Union Suspecte hebben we veel culturele thema's belicht. Denk maar aan Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen. Maar toen Zouzou—een motorwielertoerist—kwam aanzetten met *Flandrien* dacht ik eerst: 'Mon ami, t'es fou toi.' Een Marokkaan op een koersfiets, komt dat zien, komt dat zien!'

M&M's

In de logs ligt een folder van het Gentse Filmfestival. Zegundi kan een lach niet onderdrukken. 'Op de openingsavond liepen er twee kleurlingen op de rode loper. Twee. Zouzou en ikzelf. Mensen, excuseer, maar we zijn intussen 2014. Dat soort schijnbaar onopvallende feiten, tjia, daar blijf ik het moeilijk mee hebben. Daarom is er dus *Flandrien*. Ik wil me aan het Vlaamse publiek tonen als volbloed artiest met een Belgische identiteit. Niet in een stuk van Tsjechof of Shakespeare, maar in een verhaal dat mensen nu aan

het hart ligt. In Vlaanderen is dat de koers.

"Noem het een zachte provocatie. Die ex-dief, die Brusselaar, die halve Marokkaan, die gaat ook eens kasseien vreten. Koers is een van de laatste blanke (sport)bastions. Er rijden geen Turken of Marokkanen in het peloton. Het land is gekleurd, maar de koers is wit. Bruin, wit, zwart, geel, n'importe. Er zitten veel kleuren in een zakje M&M's. Flandrien gaat voor mij over identiteit. Weten dat de nieuwe Tom Boonen binnen enkele jaren gewoon Karim Abdul heet. Dat is geen provocatie, dat is een realiteit.

"Kan ik mezelf al een Flandrien noemen? Nog niet. Niet omdat ik geen meter vooruit kom op zo'n fiets, maar omdat de geesten niet rijp zijn. Noem ik me in het bijzijn van Vlaamse navelstaarders een Flandrien, dan word ik vierkant uitgelachen. Zeg ik dat tegen een radicale imam in Molenbeek, dan hak die mijn hoofd af. Daarom is dit een zachte provocatie, een artistieke weerstand tegen hen, de Imbecielen, die sociale symbolen opseisen. Wil je de Vlaamse leeuw zingen? Ga je gang. Wil je de Islam strikt belijden? Doe maar. Maar leg geen beslag op noch de leeuw, noch de Koran. Vechten tegen clichés, dat valt op. Je ziet het in de ogen van mensen. 'Jullie? De Ronde van Vlaanderen?' Laat het antwoord duidelijk zijn: Ja. Punt."

Chips

Idealiter is dit interview overbodig. Dat weet ook Zeguendi. "Het zou niet mogen verwonderen, een allochtoon op een koersfiets. Mensen linken allochtonen niet aan cultuur. Je hebt in ons land de bekende blanke, Vlaamse scene. Brussel kent evenwel een parallel milieu. Daartoe behoort ook ik. In die vijver zitten evenveel vissen als in de Vlaamse, maar niemand die er naar omkijkt. Alleen als er louches types nodig zijn, wordt er naar gasten als ik gekeken. Ik ben een acteur, maar toch vooral een professionele Marokkaan. Een gynaecoloog of advocaat, dat wil ik graag eens spelen.

"Een tijd geleden kreeg ik telefoon van Lay's. Of ik wilde meewerken aan de lancering van een nieuwe chipssmaak? Graag, alleen al om het heersende patroon te doorbreken. Ooit al een Marokkaanse of Turkse familie yoghurt van Danone of ontbijtgranen van Kellogg's zien aanprijzen?

Ik niet. Het bleek om chips met pitasmaak te gaan en Lay's zocht gewoon een Turk, zo klonk het letterlijk. Ik heb vriendelijk bedankt. Daarom is Flandrien belangrijk voor mij: om uit dat carcan te breken van 'Marokkaan'. Ik ben geen *mec de la rue* meer, ik ben artiest."

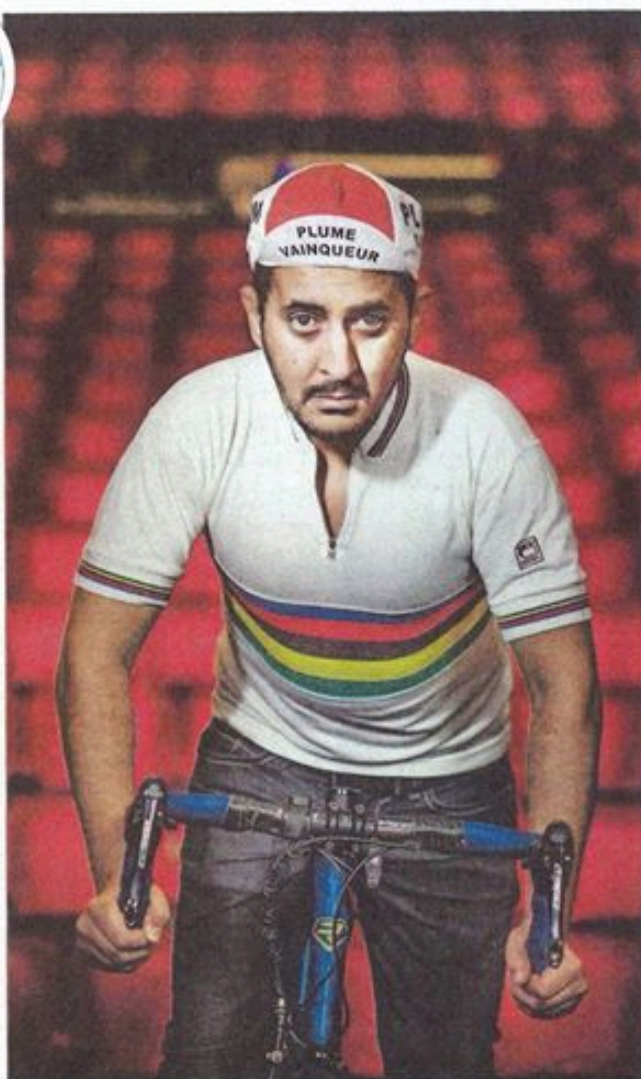
Er kleeft geen revanche aan zijn woorden. Zeguendi praat dan wel in uppercuts en linkse hoeken, de toon, het ritme, is gematigd. Het discours zit gewoon klaar, en dat is al lang het geval.

'Alleen als er louches types nodig zijn, wordt er naar gasten als ik gekeken. Ik ben een acteur, maar toch vooral een professionele Marokkaan'

"Kijk naar Frankrijk. *La Haine* van Mathieu Kassovitz, een film uit 1995 dat was een bom in de Franse cinema. Een film over zwarten, over pistolen, over de miserie van de banlieus met belangrijke rollen voor Karim Belkhadra en Saïd Taghmaoul. Revolutionaire cinema. Dan volgde *Taxi* met Sami Naceri, later ook *Un Prophète* met Tahar Rahim, en Jamel Debbouze deed zelfs mee in *Asterix & Obélix*. En België? Er ontstond even buzz rond *Les Barons*, waar ik zelf in meespeelde. En verder? Niets. In Frankrijk is een beweging ontstaan, hier kreeg en krijgt die nooit een kans."

Aleppo

De stoom is afgeblazen. Zeguendi wrijft zachtjes over de kleine oorbel in zijn linkeroor. De pint smaakt. "Een Flandrien draagt dat niet zeker, zo'n ding?" Hij verkoopt er een glimlach bij. Na de loge gaat het richting podium, waar hij

► Zeguendi: 'Ik kan mezelf geen Flandrien noemen. Niet omdat ik niet vooruit kom op zo'n fiets, maar omdat de geesten niet rijp zijn.' © FRANKY VERDICKT

straks in een stekelige wollen koerstrui staat te blinken. Een lege theaterzaal, dat doet altijd iets met een mens. Zeguendi praat dan wel als een sprinter, ook hij valt even stil als zijn blik verzandt in het rode pluche.

In het jaar waarin vijftig jaar migratie wordt gevierd, kruipen een ex-schoffie op een koersfiets en toont zich als Flandrien aan het Gentse theaterpubliek. Het lijkt het toonbeeld van succesvolle integratie. Zeguendi: "En dan de waarheid: voor hetzelfde geld zat ik nu in Aleppo, met een mitrailleur in plaats van hier met een fiets. Wat een compleet misplaatste maskerade, die vijftigste verjaardag."

Er volgen een paar forse stoten: "Suikerkoekjes eten, wat in de handen klappen, een dansje doen en nog eens in de verf zetten dat wij 'anders' zijn. 'Wij', die Belgen van vreemde origine. Een mas-ke-ra-de. Ik heb mensen overvallen, als diefe. De weg naar de *prison* was kort. Maar mijn frank is net op tijd gevallen. Ik wil bruggen bouwen. Tussen Vlamingen, Walen, Brusselaars, vreemden, tussen dikke en dunne mensen, tussen klimmers en tijdrijders, tussen radicalen en extremisten. Ik wil gewoon Belg zijn. *I have a dream*."

Hij lacht om zijn eigen woorden. "Noem het maar gewoon een pleidooi voor eigenheid. Ik ken er veel, o ja, vèèl die naar Syrië zijn getrokken. En er nog altijd zitten. Gasten uit mijn vroegere wijk. Natuurlijk heeft dat niets met religie te maken en alles met hun situatie. Ach, bekend verhaal. Verloren zielen. En wat doen we straks, als ze terugkeren? Hun identiteitskaart afpakken? Ze naar Marokko of Turkije sturen? Fout, het zijn Belgen, net als ik. Dit België is ook hun land. Wat gaat er gebeuren bij hun terugkomst? De overheid, of wie dan ook, gaat me bellen. Of ik niet met hen kan praten? Het is me overigens al eens gevraagd.

"Dan kom ik weer tot datzelfde besluit: dan ben ik weer die professionele Marokkaan. Vraag je aan Jan Declair om Vlaamse jongeren om te praten, neen toch? Ik ga het niet doen. Ik vertel mijn eigen verhaal, en doe dat op een podium. Want ik ben een artiest, nu even een Flandrien. Ja, dat ben ik: een artiest.

"En help mij nu van die fiets, of ik donder effectief naar beneden."

Flandrien, vrijdag 31/10, 2006, GC De Kluis, Oosterzele